

Rutin

Fastställt av: Tamara Matti

Upprättat av: Katarina Vestin

Granskare: Andreas Hedman

Organisation gäller inom: Region Västerbotten, Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Vårdhygien Västerbotten

Ny- och ombyggnation i vårdmiljö**Förändringar från föregående utgåva**

Nytt ledningsdokument.

Omfattning

Dokumentet gäller för verksamheter inom sjuk-, hälso- och tandvård i Region Västerbotten samt Fastighet Region Västerbotten. Dokumentet gäller även för entreprenörer, projektledare samt privata vårdgivare som har avtal med Region Västerbotten.

Bakgrund

Ny- och ombyggnation i vårdmiljöer kan innebära ökad risk att patienter drabbas av allvarliga infektioner, i synnerhet hos patienter med nedsatt immunförsvar. För att förebygga allvarliga infektioner ska byggnadsarbete som grundprincip inte ske i lokal där vårdverksamhet pågår och inte heller i lokal i anslutning till vårdlokal, exempelvis i personalutrymme eller korridor. Även arbeten som utförs utomhus i vårdlokalers närhet kan utgöra en risk, exempelvis rivningsarbeten.

Infektionsprevention och vårdhygien ska alltid kontaktas inför ny- och ombyggnation i vårdlokaler för att göra en riskbedömning tillsammans med berörd verksamhet och Fastighet. Genom förebyggande åtgärder kan risken för byggrelaterade infektioner minskas. Under byggprocessen ska regelbundna avstämmningar genomföras mellan berörd verksamhet, projektansvarig, entreprenör och Infektionsprevention och vårdhygien.

I vissa situationer kan ny- och ombyggnation behöva ske under pågående verksamhet. Det ställer höga krav på planering, åtgärder för att förebygga smittspridning och kommunikation mellan berörda parter i projektet.

Syfte

Att förebygga vårdrelaterade infektioner i samband med byggnationer i vårdmiljöer.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Lagar och andra krav

Hälso- och sjukvårdslagen

Tandvårdslagen

Patientsäkerhetslagen

Ansvar och befogenheter

Verksamhetschef har ansvar för patientsäkerheten i verksamheten. Fastighet Region Västerbotten har ansvar för att lokaler uppfyller krav på god hygienisk standard.

Beskrivning/Genomförande

Riskbedömning

Inför ny- och ombyggnation i eller nära vårdlokaler kontakta
Infektionsprevention och vårdhygien för en gemensam riskbedömning.

Exempel på risker som bedöms:

- Typ av verksamhet
- Patientrelaterade riskfaktorer
- Exponering för damm från byggnadsarbete
- Påverkan på flöden av patienter, vårdpersonal, besökare, gods, avfall och rivningsmaterial

Exempel på åtgärder som kan övervägas för att minimera risken för vårdrelaterade infektioner:

- Evakuering av vårdverksamhet till annan lokal under byggtiden
- Avgränsning med tät barriär mellan verksamhet och byggarbetsplats
- Förläggning av byggnadsarbete till tider då vårdverksamhet normalt inte bedrivs i lokalerna
- Säkra att patient/personal- och byggflöden inte ska korsas.

Före byggstart

Ansvarig för vårdverksamheten upprättar kontaktvägar till projektledare,
Infektionsprevention och vårdhygien och andra relevanta aktörer i projektet.

Exempel på förebyggande åtgärder vid byggarbete under pågående verksamhet:

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Dammkontroll

- Töm lokalen helt på material och utrustning innan byggarbetet påbörjas
- Säkra att rent/sterilt material eller annan utrustning skyddas under byggtiden, lämpligen på annan plats än i byggområdet
- Bygg tät dammspärr mot omgivande vårdmiljö som omfattar området ovanför undertak till golv och består av plastväggar eller provisorisk vägg (utförs av Fastighet eller entreprenör). Komplettera med tejp i alla skarvar samt mot tak och golv
- Placera klistermattor utanför in- och utgångarna till byggområdet. Säkerställ rutin för regelbundet byte av översta arket. Detta kan behöva göras flera gånger dagligen
- Om enheten har särskilda krav på skyddskläder utanpå arbetskläder för byggarbetare, exempelvis på operation, ska berörd enhet se till att skyddskläder finns att tillgå
- Planera dagliga inspektioner av dammspärr och vem som ansvarar för inspektion. Kontakta projektledaren om åtgärder för att täta avspärningen behövs
- Säkra att projektet är klart, inspekterat och noggrann städning genomförts innan dammspärren försiktigt tas bort, för att minimera spridning av damm.

Ventilation

- HEPA-utrustad filtreringsenhet ska användas för att behålla ett undertryck inom byggområdet
- Säkerställ att ventilationssystemet fungerar korrekt i angränsande lokaler.

Vatten

- Identifiera om vattensystemen kan påverkas under projektet
- Undvik blinda ledningar så att inte stillastående vatten uppstår, se ledningssystem, [Legionella](#).
- Säkerställ spolrutiner och vem som ansvarar för att spola.

Införsel och avlägsnande av bygg- och rivningsmaterial

- Planera in- och utgångar till byggområdet för byggarbetare och material/rivningsmassor. Dessa ska vara separerade från flöden för patienter och vårdpersonal
- Anpassa transport av avfall med hänsyn till verksamhetens drift för minsta möjliga påverkan och spridning av damm. Transportera avfall i täckta behållare.

Städ

- Planera städfrekvens och vem som ansvarar för städning. Inkludera städorganisationen tidigt.
- Bedöm om städning i utökad frekvens, eller ändrad metod behövs i lokaler där vård och behandling bedrivs
- Bedöm om utökad städning i andra angränsande lokaler till byggområdet behövs.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Dokumentation och arkivering

Ej tillämpbar

Historik

Ej tillämpbar

Utarbetat av

Infektionsprevention och vårdhygien tillsammans med Fastighet Region Västerbotten

Referenser

[Infektionsprevention och vårdhygien Västerbotten](#)

[Stöd vid bygg och fastighetsprojekt, Region Västerbotten.se](#)

[Fastighetsprojekt Intranätet](#)

[Byggnation och Vårdhygien \(BoV\) Svensk Förening för Vårdhygien](#)

[Typrum för Region Västerbotten](#)

Dokumentinformation

Här anges information om vad som finns i grå ruta, sidhuvud, sidfot och om information angetts om kontrollerade kopior. Det anges här för att kunna läsas av hjälpmedel för synnedsatta. **Denna information får inte tas bort!**

Information i sidhuvud

Bild på region Västerbottens logga.

Versionsnummer: 1.0

Giltigt från och med: 2026-05-08

Giltigt till och med: 2028-05-08

Information i grå ruta på första sidan

Dokumenttyp: Rutin

Fastställt av: Tamara Matti

Upprättat av: Katarina Vestin

Granskare: Andreas Hedman

Organisation gäller inom: Region Västerbotten, Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Vårdhygien Västerbotten

Information i Sidfot

Dokumentnummer: 100902

Kontrollerade kopior

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.